

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Några frågor om grundläggande fri- och rättigheter (SOU 2025:2)

Mot bakgrund av de intressen som Åklagarmyndigheten har att bevaka lämnas följande yttrande.

Åklagarmyndigheten har inga invändningar mot förslagen i betänkandet, men vill lämna några synpunkter.

7.9.3 Regleringens utformning

Åklagarmyndigheten har inga invändningar mot själva utformningen av författningsförslaget avseende 2 kap. 7 § RF, men anser att det finns skäl att i den fortsatta beredningen förtydliga vad som avses med begreppet brott som ”hotar rikets säkerhet”.

Enligt *andra stycket* 2 i den föreslagna lydelsen av 2 kap. 7 § RF ska det få föreskrivas att medborgarskapet ska fråntas bland annat den som dömts för brott som allvarligt hotar rikets säkerhet. Vad som avses med *brott som hotar rikets säkerhet* diskuteras i betänkandet, varvid det framgår att det främst är brott mot straffbestämmelserna till skydd av staten i 18, 19 och 22 kap. brottsbalken. Dock framhålls också i betänkandet (s. 310) att även straffbestämmelser som har till syfte att skydda andra intressen än staten kan utgöra ett allvarligt hot mot rikets säkerhet men att begreppet inte omfattar brott mot straffbestämmelser som primärt avser att skydda andra intressen än staten, även om ett sådant brott – beroende på omständigheterna – kan utgöra ett allvarligt hot mot rikets säkerhet.

Med hänsyn till vikten av att i ett eventuellt kommande lagstiftningsärende kunna bedöma om en tänkt lagreglering om förlust av medborgarskap faller inom det tillåtna regleringsutrymmet eller inte anser Åklagarmyndigheten således att det är angeläget att det i den fortsatta beredningen klargörs hur

begreppet brott som hotar rikets säkerhet ska förstås och vilka brott som typiskt sett utifrån brottstyp och omständigheterna kring gärningen kan, respektive inte kan, anses omfattas av begreppet.

Kap 8.6.2 Det bör införas ett nytt begränsningsändamål

Åklagarmyndigheten delar kommitténs bedömning att det finns skäl att införa ett nytt begränsningsändamål som möjliggör en begränsning i föreningsfriheten genom vanlig lag i förhållande till kriminella sammanslutningar. Åklagarmyndigheten delar också bedömningen av hur ett sådant begränsningsändamål bör utformas. Enligt myndighetens uppfattning kan det finnas fördelar med att använda det ganska vida begreppet ”allvarlig brottslighet” så att en eventuell frihetsbegränsande lagreglering kan utformas på ett ändamålsenligt sätt. Samtidigt medför ett vidare begränsningsändamål, som det föreslagna, att den prövning mot kraven i 2 kap. 21 § RF som ska göras i ett efterföljande lagstiftningsärende kan ske förutsättningslöst, utan att redan begränsningsändamålet i sig indirekt ger svar på frågan om vilka inskränkningar i lag som är förenliga med kraven i 2 kap. 21 § RF.

Detta yttrande har beslutats av riksåklagaren Katarina Johansson Welin efter föredragning av kammaråklagaren Anna Broomé. I den slutliga handläggningen av ärendet har också vice riksåklagaren Eva Thunegard, rättschefen Marie-Louise Ollén och vice överåklagaren Magnus Johansson deltagit.

Katarina Johansson Welin

Anna Broomé

Kopia till

Kommunikationsavdelningen

Rättschefen

Biblioteket